

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A Közös Agrárpolitika jelenlegi rendszerének értékei Magyarország számára

Dr. Feldman Zsolt

helyettes államtitkár

Földművelésügyi Minisztérium

Agrárakadémia – Merre tovább Közös Agrárpolitika?

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft., Budapest

2018. február 22.

Az előadás felépítése

- I. Magyarország pozíciója a 2014-2020-as Többéves Pénzügyi Keretben.**
- II. Magyarország jelenlegi pozíciója a KAP-ban.**
- III. A KAP végrehajtása Magyarországon.**
- IV. A KAP legfőbb értékei Magyarország számára.**

Magyarország pozíciója a 2014-2020-as Többéves Pénzügyi Keretben (MFF) I.

- **Nettó pozíció:** nagyon leegyszerűsítve, egy adott tagállam által az EU költségvetéséből kapott, illetve az oda befizetett összegek különbsége.
- Magyarország mintegy **31,72 milliárd EUR forrásból** részesedik 2014–2020 között (2011-es árakon).
- A **nettó költségvetési pozíciónk 25,67 milliárd EUR.**

Magyarország pozíciója a 2014-2020-as Többéves Pénzügyi Keretben (MFF) II.

Európai uniós összevetésben:

- Magyarország nettó pozíciója (+25,67 Mrd EUR) **abszolút értékben a 3. legmagasabb**, Lengyelország (+68,2 Mrd EUR) és Románia (+31,78 Mrd EUR) után.
- Magyarország nettó pozíciója **a GNI-hoz viszonyítva a 2. legmagasabb** (3,7%), Bulgária (4%) után.
- Magyarország **egy főre jutó nettó pozíciója a 2. legmagasabb** (2 579 EUR/fő), Litvánia (2 601 EUR/fő) után.

Magyarország jelenlegi pozíciója a KAP-ban

- 2014-2020 között a Magyarországnak jutó összes uniós forráson belül a KAP részaránya 36,8% (2011-es árakon).
- Ezen időszak alatt az EMGA és EMVA kereteiben **összesen 12,36 Mrd EUR közösségi forrás áll rendelkezésre (8,9 + 3,4 Mrd EUR)** (folyó áron).
- **Magyarország részaránya a teljes KAP költségvetésében 3,19%**, míg a hazai mezőgazdaság kibocsátása mindössze 2,1%-a az EU-28 kibocsátásának (2016).
- **Magyarország pozíciója az uniós támogatások tekintetében, fajlagosan az egyik legjobb az EU-ban.**

A KAP végrehajtása Magyarországon I.

Az agrár és vidékfejlesztési támogatások jelenlegi rendszere:

- **Közös Agrárpolitika I. pillér** (8,9 milliárd euró)
 - közvetlen támogatások (uniós forrás) (FM)
 - piaci intézkedések (uniós forrás) (FM)
- **Közös Agrárpolitika II. pillér** (4,1 milliárd euró)
 - vidékfejlesztés (uniós és nemzeti forrás együtt) (Miniszterelnökség)
- + **Nemzeti támogatási jogcímek** (nemzeti forrás) (FM, NGM)

A KAP végrehajtása Magyarországon II.

- Közvetlen támogatások

- A KAP 2013-as reformja eredményeként elsősorban **a közvetlen kifizetések tekintetében egy komplexebb rendszer jött létre.**
- Az új rendszer a 2014-es átmeneti évet követően **2015-től működik.**
- Az új modellben **új elemként** jelent meg:
 - Zöldítés,
 - Fiatal gazda támogatás az I. pillérben,
 - Egyszerűsített kistermelői támogatás.
- Emellett a korábbi 3,5% helyett jelenleg a bruttó pénzügyi felsőhatár **15%-át fizethetik termeléshez kötött támogatásként.**

A közvetlen kifizetések jelenlegi rendszere

Kötelező elemek

- Alaptámogatás (SAPS/BPS)
- „Zöldítés”
- Fiatal gazda támogatás

Választható elemek

- Termeléshez kötött támogatások
- Term. hátránnyal érintett területek

Kölcsönös megfeleltetés mint általános kritérium, előfeltétel.

VAGY

A tagállamok és termelők által választható lehetőség

Kisgazdaságok egyszerűsített támogatása (500-1250 EUR közötti átalányösszeg)

Mentesül a zöldítés kritériumai alól.

A KAP végrehajtása Magyarországon III.

- Közvetlen támogatások

Az uniós forrásból érkező közvetlen támogatások elméleti keretösszegei Magyarországon (2017):

	Összeg (000 EUR)	Összeg (millió Ft)	Részarány (%)
Egységes területalapú támogatás (SAPS)	733 351	222 830	~50-53
Zöldítés	402 940	125 181	30
Termeléshez kötött támogatások	201 470	62 590	15
Fiatal gazda támogatás	5 373	3 876	~0,6
Kistermelői támogatás	3 561	1 106	~0,5
ÖSSZESEN	1,34 Mrd	416 297	100

Forrás: 1272/2017/EU és 51/2017 FM rendeletek

A KAP végrehajtása Magyarországon IV. - Közvetlen támogatások

A termeléshez kötött támogatások
keretösszege ágazatonként
(2015-2020, 310 Ft/EUR
elméleti árfolyamon):

Ágazat	Teljes keret (millió EUR)	Teljes keret (Mrd Ft)
Húsmarha	234,47	72,68
Tejhasznú tehén	409,59	126,97
Juh	130,59	40,48
Cukorrépa	47,48	14,71
Rizs	11,87	3,67
Gyümölcs	97,43	30,2
Zöldség	106,52	33,02
Szemes fehérje	79,88	24,76
Szálas fehérje	79,88	24,76

Forrás: 9/2017 FM rendelet

A KAP végrehajtása Magyarországon V. - Vidékfejlesztés

Megjelent pályázatok

Állapot	db	Meghirdetett keretösszeg (Mrd Ft)	Keret aránya a VP-hez képest (1295,3 Mrd Ft)
Megjelent pályázat	71	1367,43	105,6%
Kizárólag determinációval (2007-2013-ban lekötött) érintett pályázat	3	9,13	0,7 %
Ebből:			
Lezárt pályázat	40	1015,61	78,4%
Nyitott pályázat	31	351,82	27,2%

Forrás: Miniszterelnökség, 2018. február 20-i állapot

A KAP végrehajtása Magyarországon VI.

- Vidékfejlesztés

Döntések, kötelezettségvállalások	
VP TELJES KERETÖSSZEG	1 295,3 Mrd Ft
Kötelezettségvállalás	1010,41 Mrd Ft
- kötelezettségvállalás a VP arányában	78%
Támogatott kérelmek száma	59 655 db
Kiadott Támogatói Okiratok aránya	90% fölött
Közbeszerzéssel érintett projektek száma	2-3 000 db
Kifizetett támogatások	113,5 Mrd Ft

Forrás: Miniszterelnökség, 2018. január 31-ig

A KAP végrehajtása Magyarországon VII. - Vidékfejlesztés

Forrásallokáció megoszlása	
VP TELJES KERETÖSSZEGE	1 295,3 Mrd Ft
Beruházási jellegű pályázati forrás	678,31 Mrd (52,4%)
Normatív jellegű pályázati forrás	574,81 Mrd (44,4%)
- ebből Agrár-környezetgazdálkodás (AKG)	240 Mrd (18,5%)

Forrás: Miniszterelnökség

A KAP legfőbb értékei I.

- A közvetlen kifizetések évente **több, mint 170 ezer termelőhöz jutnak el**, mintegy 4,9 millió hektár mezőgazdasági területet lefedve.
- Bizonyos szintű **jövedelembiztonságot** nyújt. Az agrártámogatások komoly szerepet játszanak abban, hogy a **magyar mezőgazdaság jövedelmezősége javult**, a termelők helyzete stabilabbá vált az áringadozások mellett is.
- A **termeléshez kötött támogatásokon** keresztül a nagy élőmunka igényű, valamint érzékeny növénytermesztési és állattenyésztési ágazatok támogatására nyílik célzottan lehetőség (pl. gyümölcsstermesztés, szarvasmarha tenyésztés).
- A **zöldítési jogcím** végrehajtása jelentős erőforrásokat igényelt, de a tapasztalatok alapján kedvező hatást gyakorolt a biodiverzitásra.

A KAP legfőbb értékei II.

A KAP jelenlegi rendszere...

- biztonsági hálóként funkcionál (piaci és jövedelem-támogatás);
- kellő rugalmasságot nyújt a tagállami modellek kialakításához;
- lehetőséget ad egyes ágazatok, csoportok célzott támogatására;
- eszközöket kínál mindkét pillérben a generációváltás előmozdítására;
- az alapanyag-termelésen túl is hozzáadott értéket állít elő (pl. „zöld közjavak”);
- hozzájárul a vidéki térségek gazdasági aktivitásának fenntartásához, a vidéki munkahelyek megőrzéséhez;
- hozzájárul a versenyképességi hátrányok leküzdéséhez (beruházás, képzés, szaktanácsadás);

A jövő Közös Agrárpolitikája

- A jövő Közös Agrárpolitikáját úgy kell megalkotni, hogy közben szükséges egyfajta **folytonosságot biztosítani a gazdák számára.**
- Meg kell találni a környezeti szempontok érvényesülése, valamint a versenyképesség fenntartása közötti **egyensúlyt.**
- A KAP jövőjéről folyó tárgyalások során a magyar álláspont egyik sarokpontja, hogy a rendszer **jól működő elemeire építve, azok ésszerű továbbfejlesztésével** kell választ találni a KAP előtt álló kihívásokra.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

